

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

cbs De Opdracht

Juryrapport

Excellente scholen

2016-2018

Ureterp

Primair Onderwijs

Inhoudsopgave

1. Leeswijzer rapport

2. Beoordeling algemene onderwijskwaliteit

3. Beoordeling excellentieprofiel jury

4. Bijlage

4.1 Procedure traject Excellente Scholen

4.2 Zelfevaluatie Onderwijskwaliteit

1. Leeswijzer rapport

In het eerste deel van dit rapport beschrijft de inspectie haar bevindingen met betrekking tot de onderwijskwaliteit van de school. De focus in het juryrapport ligt op de beoordeling van het excellentieprofiel op een aantal onderdelen.

In het tweede deel van het rapport wordt het excellentieprofiel in onderdelen weergegeven zoals de school dit heeft beschreven in het aanmeldformulier – de tekst is integraal overgenomen. Vervolgens geeft de jury haar bevindingen op het betreffende onderdeel van het excellentieprofiel. Het juryrapport eindigt met de conclusie van de jury, waarin is opgenomen of de school het predicaat Excellente School toekomt.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de volgende onderdelen:

- excellentieprofiel van de school
- aanpak
- resultaten van het excellentieprofiel
- evaluatie en borging
- ontwikkeling
- externe gerichtheid
- duurzaamheid

In de bijlage treft u de zelfevaluatie van de school met betrekking tot de onderwijskwaliteit. Deze zelfevaluatie heeft de school aangeleverd in het aanmeldformulier – dit zijn de woorden van de school. De inspectie heeft deze zelfevaluatie tezamen met andere bronnen gebruikt in haar onderzoek naar de onderwijskwaliteit.

In de bijlage wordt ook de procedure rondom het traject Excellente Scholen toegelicht.

2. Beoordeling onderwijskwaliteit inspectie

cbs De Opdracht heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2016. Voorwaarde voor het predicaat Excellente School is dat een school kwalitatief goed onderwijs biedt. Voorafgaand aan de beoordeling door de jury wordt daarom de onderwijskwaliteit onderzocht door de inspectie. De inspectie onderzoekt de onderwijskwaliteit op basis van gegevens die bij de inspectie bekend zijn én op basis van de door de school aangeleverde informatie.

De inspectie heeft een onderzoek uitgevoerd naar de onderwijskwaliteit bij de deelnemende scholen. Wanneer de inspectie onvoldoende of geen recente informatie had om een uitspraak te kunnen doen over de kwaliteit van het onderwijs van een school, werd een verificatieonderzoek uitgevoerd. De verificatieonderzoeken verschillen wat betreft inhoud en omvang. Het kan gaan om een gesprek met de directie, maar ook om een uitvoerig onderzoek.

Gedurende het onderzoek en/of het verificatiebezoek zijn er door de inspectie geen contra-indicaties gevonden voor deelname van de betreffende school aan het traject Excellente Scholen 2016.

3. Beoordeling excellentieprofiel jury

Achtergrondgegevens van de school

Naam school	cbs De Opdracht
Brin nummer	03XI-0
Naam contactpersoon	Dhr. S.O. Hiemstra
Telefoonnummer	0512301771
Emailadres	sohiemstra@deopdracht.nl
Bestuur	Ver. v. Prot.-Chr. Basisond. te Ureterp

Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De onderbouwing die de school bij de aanmelding als kandidaat Excellente School 2016 gaf, luidt als volgt.

“Wij denken zelf dat het onderwijs van cbs De Opdracht goed op orde is en tevens (op unieke onderdelen) als voorbeeld kan dienen voor andere scholen.

Wij zien daarom een eventuele toekenning van het predicaat Excellente School als een stuk erkenning en waardering voor onze visie en manier van werken op school.

Wij vinden het prettig om deze keer zelf de inspectie eens uit te nodigen voor een visitatie in plaats van andersom.

Daarnaast zijn we door externen aangezet om deze stap te doen.

Een van onze bestuursleden/ouder antwoordde op de vraag of wij ons zouden moeten aanmelden voor dit traject: ‘Wat mij betreft is dit een passende titel voor De Opdracht!’

De directeur van de excellente school uit Buitenpost, die werkt met het VOKO-product – ontwikkeld door onze school – gaf aan: ‘Wetende alles wat ik bij jullie heb gezien, past dit jullie ook.’”

Excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en relevant excellentieprofiel

Toelichting excellentieprofiel

“Onze school excelleert op het gebied van ‘omgaan met verschillen’. Door het bewust inzetten en zoeken naar persoonlijke kwaliteiten op alle niveaus (zowel leerlingen, leerkrachten alsook externen). Ons schoolteam heeft een open/transparante houding naar elkaar toe en kent een hoge mate van samenwerking met anderen. Dit alles vanuit het perspectief: wat heeft het kind nodig, zodat het zich gewaardeerd voelt en komt tot persoonlijk excelleren.

In de schoolgids benoemen we dit als volgt: ‘Elk kind is uniek! Voor ons als school de uitdaging om daarbij aan te sluiten. En wel zodanig dat ontwikkeling, leren en prestaties bij elke individuele leerling meer dan voldoende tot hun recht komen. Leest u bijvoorbeeld vooral over het werken met leerlijnen als het gaat om de cognitieve vakken. Maar ook onze kijk op creativiteit en het werken in ateliers. Twee begrippen waarmee onze school zich onder andere profileert en onderscheidt.’”

Waarom is er gekozen voor dit excellentieprofiel

“Omgaan met verschillen is de basishouding van waaruit wij werken binnen onze school. Dit is zichtbaar in heel veel facetten. Voor ons vaak heel gewoon, voor anderen vaak heel bijzonder. We kijken naar de talenten van personen en zetten persoonlijke kwaliteiten zo in dat dit het geheel (school en ook persoon) ten goede komt.”

De beoogde doelen van het excellentieprofiel

“Hoofddoel om daadwerkelijk vorm te geven aan het omgaan met verschillen is dat een kind ervaart:

- ik kan mijn talenten ontwikkelen!
- ik krijg uitdagend onderwijs!
- ik krijg een professionele en excellente leerkracht!
- ik krijg een veilige plek!
- ik werk in een gezond binnenklimaat!
- ik word gezien!

Wanneer hieraan wordt beantwoord, levert dit op dat elk kind passend onderwijs krijgt, met mogelijkheden om te komen tot het beste resultaat. Zowel op het gebied van de ontwikkeling als persoon alsook op cognitief gebied.

Om bovenstaande te bereiken werken we met:

- een VOKO (verplichte en keuzeopdrachten) vrijdagmiddag en ateliers (doelstelling: mogelijkheden creëren waar de diversiteit van talenten aan bod komen);
- persoonlijke leerdoelen, we evalueren en stellen doelen in het groepsplan, een portfolio en gesprekken daarover (doelstelling: uitdagend onderwijs);
- leerkrachten die ingezet worden in diverse groepen als specialist; denk aan techniek, muziek en beweging (doelstelling: professionele en excellente leerkracht);
- Fides, dit betekent schoolbrede afspraken over het werken aan veilig een schoolklimaat, zichtbaar door zeven symbolen in elke klas en de mogelijkheid voor een naschoolse Fides-cursus voor individuele leerlingen (doelstelling: een veilige plek);
- een duurzaam nieuw schoolgebouw, geheel ingericht op het welbevinden van leerling en leerkracht (doelstelling: gezond binnenklimaat);
- kleine groepjes of zelfs individueel waar het moet en organiseren van gezamenlijke projecten/maandvieringen (doelstelling: wij worden gezien).

Wij spreken in termen als ‘onze kinderen, onze ouders en onze school’.

Het werken met genoemde insteek motiveert, enthousiasmeert en stimuleert ons enorm als team en zorgt voor werkplezier en een goed werkklimaat. Ook dit is een belangrijke doelstelling geworden. Deze sfeer wordt overigens ook opgemerkt door derden.”

De (pedagogische en/of onderwijskundige) visie van de school met betrekking tot het excellentieprofiel

“• Wij stellen aan kinderen de vraag ‘Wat heb jij nodig?’. En daar spelen we vervolgens op in.

- Wij willen een onderzoekende houding bij het kind leren ontwikkelen of leren vast te houden (we zijn vindplaatschool van het traject TalentenKracht).
- Wij leren kinderen presenteren bij bijvoorbeeld weksluitingen, voorleeswedstrijden, muziekoptredens.
- Wij willen zo veel mogelijk gebruik maken van alle middelen op het gebied van ict.
- Wij zetten de specialistische kwaliteiten van onze leerkrachten schoolbreed in (lesgeven in meerdere groepen onder andere op het gebied van muziek, techniek en beweging, plusgroep).
- Wij kennen onze eigen beperkingen en zetten bewust externe partners in om de onderwijskwaliteit te verhogen.
- Wij voeren vanaf groep 5 portfoliogesprekken met het individuele kind en zijn/haar ouders.”

Doelgroep

“Alle leerlingen vormen daarom (zie vorige twee vragen) de doelgroep van het excellentiegebied.”

Bevindingen jury op de helderheid en relevantie excellentieprofiel

Tijdens het schoolbezoek kon de jury dankzij een presentatie, een rondgang door de school, gesprekken met schoolleiding, leerkrachten, leerlingen en ouders en het bezoeken van een aantal groepen en activiteiten, nader kennismaken met het door De Opdracht aangegeven excellentieprofiel ‘omgaan met verschillen’. Al geruime tijd vóór het invoeringstraject passend onderwijs stelde de school zich op het standpunt dat verschillen tussen leerlingen gehonoreerd moeten worden, op zowel het cognitieve, sociale als creatieve domein. Mede op basis van de principes van Howard Gardner (meervoudige intelligentie) wordt stelselmatig gewerkt aan de praktische beantwoording van de vraag: wat heeft dit kind nodig? Op deze wijze is het excellentieprofiel van belang voor het gehele onderwijs in de school. Hoofddoel van de school is elke leerling in staat stellen zijn/haar talenten te ontwikkelen door middel van uitdagend onderwijs gegeven door professionele leerkrachten in een veilige schoolsituatie. Dit doel wordt nagestreefd door middel van een helder en modern ingericht schoolgebouw waarin door de indeling en inrichting rekening is gehouden met de wens om een zeer gedifferentieerd aanbod qua niveau én domeinen vorm te geven. De inzet van de leerkrachten (vele specialisten en zzp'ers) groepsdoorsnijdend en de forse inzet op ict-gebied, mede ter ondersteuning van de differentiatie, zijn overal zichtbaar in de school.

Aanpak

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De aanpak

“De school geeft dagelijks zichtbaar vorm aan dit profiel door:

- te werken met vijf leerlijnen bij rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen;
- te werken met ons – inmiddels door andere scholen overgenomen – product VOKO (een praktische uitwerking gestoeld op de theorie van meervoudige intelligentie van Howard Gardner);
- ons te richten op het proces in plaats van op het product bij onder andere de beeldende vakken;
- een breed aanbod te bieden (onder andere wetenschap & techniek en Engels in alle groepen);
- te werken met een eigen plusgroep binnen de school voor (hoog) begaafden;
- passend onderwijs waar te maken door inzet van extra personeel (OP en OOP);
- ict in dienst te stellen van dit doel (vanaf groep 4 alle leerlingen hun eigen device).”

Het doorwerken van het excellentieprofiel in de dagelijkse onderwijspraktijk

“De gekozen aanpak geeft sturing aan de dagelijkse praktijk. Heel zichtbaar is dit geworden bij de bouw van de nieuwe school (2010).

De onderwijsvisie is leidend geweest in dit proces. Wij hebben nu een schoolgebouw dat helemaal aansluit bij onze manier van werken. We werken met leerpleinen en veel extra werkplekken (zolders, stiltelokaal, techniek-, muziek- en kooklokaal).

Het schoolgebouw is zeer transparant. Dit sluit aan bij hoe wij omgaan met elkaar (ouder-leerkracht-kind).

Dagelijks is onze onderwijsvisie zichtbaar in hoe de kinderen aan het werk zijn in het gebouw.”

Bevindingen jury op de aanpak

De Opdracht streeft op de domeinen cognitief – sociaal – creatief naar een gedifferentieerd aanbod voor een brede doelgroep leerlingen (gezien de spreiding van scholen voor sbo en so in de regio worden van oudsher weinig leerlingen naar deze scholen verwezen). Daarbij zoekt de school voor elke leerling steeds naar een antwoord op de vraag: wat heb je nodig?

Voor de vakken rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen wordt gewerkt met vijf leerlijnen, waardoor leerlingen grotendeels doelgericht een aanbod op hun eigen niveau ontvangen. Ook kent de school een aanbod voor hoogbegaafden in de plusgroep, terwijl voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften remedial teaching beschikbaar is. Voor deze leerlingen wordt in nauw overleg met de ouders een individueel ontwikkelingsplan opgesteld waarin voor een periode van zes tot acht weken de te bereiken doelen worden opgenomen.

De school verzorgt een breed aanbod wetenschap en techniek (inzet techniekcoach en samenwerking als talentenkrachtschool met de Rijksuniversiteit Groningen). Basisschool De Opdracht is een 3-talen-school; dat wil zeggen dat vanaf groep 1 Nederlands, Fries en Engels als voertaal worden gebruikt. Veel leerkrachten worden als specialist ingezet in de diverse groepen van de school, die daartoe vaak, zoals bij het VOKO-programma (verplichte opdracht en keuze opdracht), heterogeen worden samengesteld.

De leerlingen werken met individuele leerdoelen die periodiek worden geëvalueerd in relatie tot de groepsdoelen en die worden opgenomen in het individuele portfolio. Op deze wijze probeert De Opdracht goed om te gaan met verschillen. Op het sociale domein werkt de school met de Fides-methodiek; hierbij gaat het niet om een ‘uurtje’ per week op het lesrooster, maar om een werkwijze die op elk moment van de dag in de groepen en alle ruimtes van de school ingezet kan worden. Gewerkt wordt met zeven symbolen die de jury door de hele school aantrof en die door de leerkrachten, kinderen én ouders worden gebruikt. In het gesprek met de ouders werd aangegeven dat de Fides-aanpak ook in veel thuisituaties wordt toegepast. Daartoe geeft de school ouderfolders uit en wordt er jaarlijks een naschoolse Fides-cursus aangeboden.

Ten behoeve van de creatieve ontwikkeling biedt de school vele mogelijkheden. In ateliers (beeldende vorming) en tijdens het VOKO-programma kunnen de leerlingen vanaf groep 5 wekelijks tijdens schooltijd kiezen uit een breed scala aan activiteiten: onder andere dans, drama, techniek, algemeen muzikale vorming, chemie, koken, schaken, judo, moeilijke rekenopdrachten en een Erfgoedtocht door het dorp. Deze activiteiten worden verzorgd door de gespecialiseerde leerkrachten, maar er wordt ook een aantal externe zzp'ers ingeschakeld. De leerlingen krijgen veel ruimte ten aanzien van de keuzeonderdelen (passend bij hun interesses en niveau), maar dankzij een via een geavanceerd computerprogramma geproduceerd overzicht kunnen de deelname en verrichtingen van de leerlingen op verplichte en keuzeonderdelen worden gevolgd en gepland. Bij de recente bouw van het nieuwe schoolgebouw is nadrukkelijk rekening gehouden met de vele activiteiten die de school op de genoemde domeinen aanbiedt. Flexibele wanden maken het inrichten van leerpleinen mogelijk, extra werkplekken (elk lokaal heeft een zolder) vergroten de flexibiliteit van vorming van grote en kleine groepen en er zijn een technieklokaal, stiltelokaal, muziek- en kooklokaal beschikbaar.

De Opdracht kent een eigen schoolorkest en een schoolkoor, die jaarlijks uitvoeringen verzorgen, ook buiten de school. Teneinde de doorgaande lijn in de school te bewaken in relatie tot de vele en groepsdoorsnijdende activiteiten met inzet van specialistische leerkrachten en externe medewerkers, kent de school een organisatiestructuur van bouwoverleggen (onder leiding van een bouwcoördinator), kernsteambesprekingen (onder leiding van de directeur) en inhoudelijke teamvergaderingen. Viermaal per jaar overleggen de intern begeleider en de

groepsleerkracht over het vaststellen en evalueren van de streefdoelen per leerlijn. Ook clusteroverleggen, onderlinge leerlingbesprekingen, klasseconsultaties, video-interactiebegeleiding en werkgroepen voor leerkrachten en ouders versterken de samenhang en continuïteit in de aanpak in de school. Deze weloverwogen aanpak is ontstaan en ingevoerd in een reeks van jaren en ontwikkelt zich nog steeds. Tijdens het schoolbezoek bleek de jury dat er voor deze werkwijze veel draagvlak bestaat in het team van leerkrachten.

Om de gedifferentieerde aanpak op de drie domeinen te kunnen uitvoeren, maakt de school intensief gebruik van de inzet van ict-faciliteiten. Vanaf groep 4 krijgen alle leerlingen een persoonlijk tablet in gebruik. Veel van de verwerkingen van rekenen, taal, begrijpend lezen en andere vormingsgebieden worden gemaakt op het tablet. Elke leerling weet welke doelen voor hem/haar belangrijk zijn en kunnen dat zelf volgen op het tablet. Onder de teamleden zijn ict-specialisten en De Opdracht is erkend leerbedrijf voor ict'ers in opleiding (voor stagiairs Friese Poort Drachten).

Resultaten

De school bereikt de resultaten zoals beschreven in het excellentieprofiel.

Realisering beoogde doelstellingen

“De effecten van onze manier zijn vooral meetbaar doordat al onze leerlingen, steeds meer, doelgericht werken aan eigen taken en op eigen niveau.

Ons docententeam is zeer gemotiveerd en werkt veel met elkaar samen. Het leren van en met elkaar is gewoonte geworden bij ons op school (aardig om te vermelden: in het traject om een drietalige school te worden, zijn we een jaar geleden met het hele team op scholenbezoek geweest in Ierland).

Onze school heeft regelmatig de deuren openstaan voor bezoeken van andere schoolteams. Er is veel interesse voor hoe wij werken op het gebied van wetenschap en techniek (een van de acht werkplaatsen in Nederland) en met ons product VOKO (verplichte en keuzeopdrachten).

Ouders en leerlingen waarderen onze manier van werken en geven dit telkens aan in de vragenlijsten die wij met regelmaat voorleggen. Ondanks de prognoses is onze school de afgelopen jaren bijzonder gegroeid qua leerlingenaantal.”

Bevindingen jury op de resultaten van het excellentieprofiel

Tijdens het schoolbezoek kon de jury waarnemen op welke manier de school de doelstellingen met betrekking tot ‘omgaan met verschillen’ op de drie belangrijke terreinen van het onderwijs probeert waar te maken.

Enkele leerlingen van de leerlingenraad namen de jury mee op een route door de school. Hierbij werd een goede indruk gekregen van de manier van werken ten aanzien van het excellentieprofiel, de inzet van de specialismen van leerkrachten en het gebruik van de diverse ruimten in het gebouw.

De opbrengsten op de cognitieve vakgebieden zijn voldoende tot goed. Aan de hand van individuele portfolio's kunnen de resultaten per leerling worden gevolgd en de nieuwe doelen gepland. Dankzij de gevormde plusgroep en de specifieke inzet voor de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften maakt de school de doelstelling op dit domein waar. De brede inzet van ict-faciliteiten biedt de leerkrachten en schoolleiding veel steun bij het plannen en monitoren van de doelstellingen en daarop behaalde resultaten.

Tijdens het schoolbezoek werd waargenomen dat ook de doelstellingen op sociaal gebied worden behaald. Er heerst een prettige en veilige sfeer in de school waar volop activiteit heerst in lokalen, open ruimten en gangen. In gesprekken met leerlingen en ouders wordt dit steeds bevestigd.

Doordat een aantal activiteiten groepsdoorsnijdend wordt uitgevoerd (zo lezen leerlingen uit de hogere groepen op vaste tijden voor aan de kleutergroepen; VOKO-activiteiten; ateliers; schoolorkest en schoolkoor), hebben de leerlingen van verschillende leeftijden oog voor elkaar. Hetzelfde klimaat geldt voor de speelruimtes buiten de school. Leerlingen gaven aan dat er nauwelijks gepest wordt (een leerling afkomstig van een andere basisschool benadrukte dit nog eens) en als het voorkomt, wordt daar direct op gereageerd (de leerlingen konden duidelijk aangeven wat zij dan moeten doen).

Ook de aanpak op het creatieve domein lijkt succesvol. De jury kreeg een goede indruk van het brede aanbod dat de school voor de leerlingen organiseert. De combinatie van verplichte en keuzeonderdelen alsmede de manier waarop de school het overzicht behoudt op de deelname en planning van de voortgang van de leerlingen, versterken het beeld van waargemaakte doelstellingen. Dankzij deze organisatie van de school krijgen leerlingen volop gelegenheid kennis te maken met vele vormen van creativiteit en zich daarbij stap voor stap te ontwikkelen in een richting die bij hen past.

In het gesprek met de ouders werd de tevredenheid onderstreept over het gedifferentieerde aanbod op de drie terreinen en de daarbij behaalde resultaten. Zij zijn goed geïnformeerd over de schoolbrede aanpak en worden daar ruim voldoende bij betrokken (onder andere via een intakegesprek, huisbezoek, informatie- en thema-ouderavonden, open-lesuren-week, kijkmiddagen, koffie-inloopmomenten). Onderdelen van de sociale vorming van de leerlingen worden door sommige ouders ook overgenomen in de thuissituatie. Ouders van (ook al) oud-leerlingen gaven aan dat de aansluiting op het voortgezet onderwijs heel soepel was verlopen.

Ook uit de analyse van de breed uitgezette WMK-vragenlijsten voor ouders (2015 en 2016) en leerlingen (2016) die door de jury zijn ingezien, blijkt dat de scores op de onderdelen schoolklimaat, pedagogisch-didactisch handelen, onderwijsaanbod en de opbrengsten steeds ruim voldoende tot goed zijn.

Evaluatie en borging

De school evalueert en borgt op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel.

Wijze van evalueren excellentieprofiel

- Vierjaarlijks wordt onze werkwijze besproken bij het opstellen van een nieuw schoolplan. Hiervoor plannen wij altijd een 'heidag'.
- Jaarlijks evalueert de bestuursdirecteur van onze overkoepelende vereniging, de VCSO, onze manier van werken en maakt hiervan een rapport en stuurt dit naar het bestuur.
- Twee keer per jaar wordt een managementrapportage (MARAP) opgesteld waarbij onze onderwijsresultaten worden geëvalueerd en in het team besproken.
- Minimaal drie keer per jaar wordt met het bestuurslid onderwijszaken gesproken over de voortgang binnen de school (ook de MARAP wordt dan meegenomen)."

Effect van de evaluatie

- Vanuit het bestuur worden we gestimuleerd om waar mogelijk onze manier van werken te versterken door inzet van extra personeel (bewust negatief begroten om publieke reserves terug te brengen) en extra materiaal (aanschaf 250 tablets/laptops).
- Vanuit het team kijken we heel bewust welke materialen en methodieken bieden wat wij nodig hebben voor onze manier van werken (daardoor bijvoorbeeld gekozen voor een andere taalmethode).
- Naar ouders toe hebben we de afgelopen jaren ingestoken op een sterke ouderbetrokkenheid bij school (informatieavonden met uitleg over ons profiel),

portfoliogesprekken met ouder en kind (uitleg over leerdoelen en de vraag ‘Wat heb jij nodig’) en meer informele contactmomenten (naast de rapportenavonden extra gespreksavonden, KIM = Koffie Inloop Moment).”

Borging resultaten excellentieprofiel

“Borging vindt onder andere plaats door:

- vastleggen van afspraken in documenten (eigen zorg/ondersteuningsplan, schoolgids);
- vier keer per jaar overleg tussen groepsleerkracht en intern begeleider bij evaluatie/vaststellen streefdoelen per leerlijn;
- terugkoppeling afspraken binnen bouwoverleggen, kernteambesprekingen en inhoudelijke teamvergaderingen;
- op beleidsterreinniveau teamscholing volgen (dit jaar talentontwikkeling van Corry Wolters) waarbij telkens wordt gekeken in hoeverre dit past binnen onze manier van werken;
- meeste leerkrachten hebben een verantwoordelijkheid als coördinator op een deelgebied (rekenen, taal, nme, techniek, muziek, beweging, ict, stage) en nemen daarbij ons profiel/onze visie duidelijk in ogenschouw. Zij zijn verantwoordelijk voor het opstellen van deelbeleidsplannen.”

Bevindingen jury evaluatie en borging van de resultaten

De aanpak van het excellentieprofiel maakt integraal deel uit van de door de school op het brede school- en kwaliteitsbeleid toegepaste PDCA-cyclus. Het team wordt (onder andere tijdens een speciale heidag) intensief betrokken bij de opstelling van het schoolplan. Ook de onderliggende (beleids)documenten (onder andere jaarplan, ondersteuningsplan) worden met het team opgesteld en geëvalueerd. Daarbij worden de halfjaarlijks opgestelde managementrapportages benut, die tevens (driemaal per jaar) worden besproken tijdens evaluatiegesprekken met het bestuurslid onderwijszaken van het schoolbestuur. Periodieke evaluatie van opbrengsten vindt plaats op school- en groepsniveau, onder andere tijdens de inhoudelijke teambesprekingen.

De vorderingen van de leerlingen worden opgeslagen in het digitale portfolio (ParnasSys) dat voor elke leerling wordt samengesteld. In groep 5 wordt het portfolio eenmaal per jaar en vanaf groep 6 driemaal per jaar met de individuele leerlingen besproken. Daarbij bepalen leerkracht en leerling tevens aan welke doelen de komende periode gewerkt gaat worden. Bij een van deze gesprekken zijn de ouders aanwezig.

De leerlingbesprekingen (viermaal per jaar) worden altijd in aanwezigheid van de intern begeleider gevoerd. De neerslag daarvan wordt opgenomen in zowel het groepsplan als het individuele (digitale) dossier van elke leerling.

Veel tijd wordt gestoken in de evaluatie van het onderwijs met de leerkrachten, leerlingen en ouders via de WMK-vragenlijsten. In een twee- en vierjaarlijkse planning worden zes vragenlijsten afgenomen. Dit gebeurt steeds in de maand mei, zodat de resultaten kunnen worden geanalyseerd door schoolleiding en team, en verbeteringen tot bijstelling van het Jaarplan kunnen leiden.

De Opdracht kent een leerlingenraad, samengesteld uit leerlingen van de groepen 5 t/m 8. Naast allerlei (praktische) schoolzaken worden ook de resultaten van de vragenlijsten met deze raad besproken.

Tijdens de rondgang door de school en in de gesprekken met het kernteam en de leerkrachten bleek dat er in de school veel draagvlak bestaat voor het excellentieprofiel. In het ‘omgaan met verschillen’ in de praktijk is een zeer gedifferentieerd aanbod en er wordt gewerkt met een flink aantal groepsdoorbrekende activiteiten in het weekrooster. Er blijkt breed vertrouwen in de bestendigheid van het excellentieprofiel.

De aanpak is in een reeks van jaren stapsgewijs opgebouwd en geïntegreerd in de schoolorganisatie en de cyclische beleids- en kwaliteitszorgsystematiek. De ict-faciliteiten op school-, groeps-, leerkracht- en leerlingniveau bieden veel ondersteuning om ook bij een breed en gevarieerd onderwijsaanbod goede overzichten, analyses en planningen mogelijk te maken. De schoolleiding bewaakt de besteding en ontwikkeling van het excellentieprofiel onder meer door de noodzakelijke voorwaarden op personeel, financieel en huisvestingsterrein in het meerjarig schoolbeleid op te nemen.

In het gesprek met de leerkrachten kwam naar voren dat juist de gevarieerde werkwijze met inzet van veel specialismen (met verantwoordelijkheid op een deelgebied) eerder motiverend werkt dan een te grote werkdruk oplevert.

Ten aanzien van de teamscholing wordt steeds bekeken in hoeverre die aansluit bij de manier van werken met het excellentieprofiel.

De manier waarop de aanpak is geïntegreerd in het schoolbeleid (plannen) en de schoolorganisatie (bouwcoördinatie, kernteam, inhoudelijke overleggen, leerlingbesprekingen) verkleinen volgens de leerkrachten het risico op verwatering of een te grote persoonsafhankelijkheid ten aanzien van het excellentieprofiel.

Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Plannen voor verdere ontwikkeling

“Plan invoering digitaal portfolio. Van een papieren map willen we toe naar een digitale omgeving. Met een eigen device wordt het veel gemakkelijker om kinderen hiermee te laten werken. Met het digitale portfolio willen we kinderen nog duidelijker met hun eigen doelen laten werken. De presentatie is direct zichtbaar voor ouders en dit werkt – zo verwachten wij – extra stimulerend.

Plan ontwikkelen eigen website voor VOKO. Bij VOKO (verplichte en keuzeopdrachten) kiezen leerlingen onderdelen die aansluiten bij hun eigen intelligentie. Het schooljaar kent zes perioden van vier weken waarbij deze keuzes worden ingevuld. Zowel leerlingen als leerkrachten kunnen individuele keuzes maken. De bedoeling van de website is dat kinderen beter zicht krijgen op welke keuzes ze kunnen maken en wanneer ze wat krijgen aangeboden.

Tijdens de groepsplanbesprekingen worden de leerlijnen vastgesteld en geëvalueerd. Dit schooljaar wordt voor het eerst gewerkt met het programma Snappet. Dit maakt dat er nog meer en andere mogelijkheden beschikbaar zijn gekomen om kinderen aan gerichte leerdoelen te laten werken. Wij moeten onze manier van werken (taakkaarten, analyse en evaluatie) hierdoor aanpassen.”

Bevindingen jury concrete plannen ontwikkeling excellentieprofiel

Basisschool De Opdracht werkt reeds geruime tijd aan de vormgeving van het excellentieprofiel en voor de komende jaren staat nog een aantal ontwikkelingen op stapel. Zo krijgt de invoering van het digitale portfolio een verdere uitwerking. De school verwacht hierdoor de leerlingen nog intensiever te kunnen laten werken met hun eigen doelen. Ook worden daarmee de presentatie aan en bespreking met ouders beter mogelijk, waarvan de school een stimulerend effect verwacht. Een ander voorgenomen ontwikkelpunt is de vormgeving van een website voor VOKO. De bedoeling van de website is dat leerlingen nog beter zicht krijgen op de keuzes die ze kunnen maken en de activiteiten die zij in de loop van het schooljaar krijgen aangeboden.

In het schooljaar 2015/2016 is gestart met het programma Snappet. Daardoor worden de mogelijkheden voor de leerlingen om te werken aan gerichte leerdoelen

vergroot, maar moet de school de manier van werken met taakkaarten, analyse en evaluatie aanpassen. Daarnaast vraagt dit om mogelijk andere instructievaardigheden van de leerkrachten. De schoolleiding maakte duidelijk dat deze ontwikkelingen met betrekking tot het excellentieprofiel goed aansluiten bij het beleid passend onderwijs en de ideeën van het Platform 2032.

Interne en externe gerichtheid.

Het excellentieprofiel van de school wordt (zowel intern) als extern erkend.

Wijze van (interne en) externe erkenning

“ 1. Leerlingen geven tijdens het portfoliogesprek heel duidelijk aan of ze in de juiste leerlijn zitten en wat ze nodig hebben voor hun eigen ontwikkeling in de volgende periode.

2. Alle leerlingen worden door de leerkrachten bij de intern begeleider besproken bij de groepsplanbesprekingen. Het spiegelen van resultaten maakt dat de leerkrachten doelbewust bezig zijn met de hoogst haalbare doelen van de leerlingen.

3. Onder andere VOKO zorgt ervoor dat zowel leerlingen als leerkrachten zich erkend voelen in wat hun mogelijkheden zijn. Bijvoorbeeld een van leerkrachten die veel met muziek heeft, leidt het schoolkoor en -orkest. Leerlingen uit de groepen 5 t/m 8 bepalen zelf of ze wel of niet willen deelnemen aan koor en/of orkest. De motivatie bij VOKO is zeer hoog.

1. Collega-scholen komen regelmatig bij ons op bezoek. We doen daarbij veelal verslag van onze manier van werken met betrekking tot wetenschap en techniek, het werken met de leerlijnen en VOKO.

2. Externe partners zoals kunstencentrum Ateliers Majeur worden nauw betrokken bij het werken met VOKO. Gemeente Opsterland bekostigt Ateliers Majeur, en Opsterlandse scholen kunnen zelf invulling geven aan hoe zij dit extra budget willen besteden. Bij ons worden deze uren dankbaar ingezet tijdens VOKO. Zo zijn er meer specifieke wensen van kinderen en leerkrachten uitvoerbaar en worden lessen zoals drama, dans en muziek op hoog niveau gegeven.

Wij zijn als school extra gespitst op mogelijkheden die zo nu en dan ontstaan.

Bijvoorbeeld op de aanvraag voor extra subsidie vanuit de cultuurgelden. Deze is onlangs toegekend. Zoiets werkt ondersteunend in het programma dat wij toch al bieden en voelt voor onze leerkrachten niet als een extra belasting.

3. Ouders worden ingezet bij de extra programma's die worden aangeboden. Zo huren we een stukje grond bij het volkstuintencomplex en werken leerlingen uit groep 6 jaarlijks in de schooltuin. Ouders ondersteunen de leerkracht hierbij.

De enthousiaste verhalen van kinderen maken dat ouders ook bereid zijn te helpen. Bij VOKO is koken een keuzeopdracht, die door ouders wordt begeleid.”

(Interne en) externe kennisdeling

“Wij vinden het belangrijk om als team in ontwikkeling te blijven, en leren vaak veel van anderen. Een keer in de twee jaar gaan wij daarom met het team op scholenbezoek.

Meestal is dit een tweedaagse waarbij wij dan in kleinere groepjes scholen in een bepaalde regio bezoeken. Zo zijn wij op bezoek geweest bij zogenoemde TOM-scholen in Den Haag, bij scholen in Den Bosch begeleid door het APS in verband met het werken met groepsplannen, en twee jaar geleden op scholenbezoek in Roscrea (Ierland). Dit laatste in het kader van doorontwikkeling tot drietalige school.

Omgekeerd ontvangen we regelmatig andere scholen. Veelal met interesse over onze werkwijze met betrekking tot wetenschap en techniek. Ook hebben we vanuit het zogenoemde 100-scholentraject (voorloper School aan Zet) contacten gelegd met onder andere It Mienskip uit Buitenpost (excellente school). Dit is een van de scholen die ons

VOKO-project heeft omarmd. It Mienskip heeft ook onze benaming in ere gehouden (VOKO is gekoppeld aan onze schoolnaam De Opdracht).”

Bevindingen jury (interne en) externe gerichtheid

Gedurende het schoolbezoek heeft de jury kunnen vaststellen dat er zeker sprake is van interne erkenning van het excellentieprofiel. In de gesprekken met leerkrachten, leerlingen en ouders werd dit duidelijk bevestigd. Zij allen spraken met enthousiasme over deze aanpak op school.

Op verschillende manieren wordt duidelijk dat het excellentieprofiel van de school ook wordt erkend door partners van buiten. De Rijksuniversiteit Groningen werkt op het gebied van wetenschap en techniek al geruime tijd samen met De Opdracht als talentenkrachtschool en roc Friese Poort Drachten benut de school als erkend leerbedrijf voor ict'ers in opleiding (stages). Andere basisscholen (onder andere It Mienskip Buitenpost) hebben na contact/bezoek aan De Opdracht de VOKO-systematiek overgenomen. Van de gemeente Opsterland worden subsidiegelden ontvangen voor de verdere inrichting van de ateliers (onder andere inzet Kunstencentrum). De uitvoeringen die het schoolorkest en het schoolkoor regelmatig verzorgen in Ureterp en omgeving, worden steeds erg gewaardeerd.

Toekomstbestendigheid van het excellentieprofiel

De school heeft een toekomstbestendig excellentieprofiel.

Waarborging duurzaamheid

“Het werken met de vijf leerlijnen is een differentiatie-model waar wij ongeveer tien jaar geleden mee zijn begonnen te werken. Inmiddels werken veel scholen met drie leerlijnen, omdat dit door methodeschrijvers is omarmd. Waar wij als school eerst als pionier zelf moesten bepalen op welke wijze we moesten omgaan met de diverse materialen en de differentiatie, worden we nu geholpen door de moderne methoden. Wij werken met twee extra leerlijnen, leerlijn 1, kinderen die functioneren op het niveau van het speciaal basisonderwijs (kinderen met een ontwikkelingsperspectief/OPP) en leerlijn 5, begaafde leerlingen. En we hebben in de loop der jaren steeds verfijnder kunnen bepalen wie wat nodig heeft. Het werken met de leerlijnen sluit naadloos aan op wat tegenwoordig wordt gevraagd bij passend onderwijs verzorgen (voor ons leidde dit dus ook niet problemen). Tevens werken we met een heterogene plusklas waarbij kinderen uit leerlijn 5 andere zaken worden aangeboden dan datgene wat de standaardmethode biedt. Het werken in VOKO is qua opbouw en structuur nu redelijk uitgebalanceerd (hier zijn we ongeveer zeven à acht jaar mee onderweg). Elk jaar bepalen we opnieuw wat de extra mogelijkheden zijn (inzet van externe partners). Met het bouwen van een eigen website zodat we op eenvoudige wijze een goede indeling kunnen maken, behalen we een enorme tijdswinst. Het werken in VOKO sluit prima aan op de doelen die horen bij de 21st Century Skills (competentiegericht werken).”

Bevindingen jury toekomstbestendigheid

Gezien het grote draagvlak voor het excellentieprofiel dat door de jury bij de diverse geleidingen kon worden vastgesteld, is de verwachting gerechtvaardigd dat sprake is van toekomstbestendigheid. De manier waarop de aanpak in het school- en kwaliteitszorgbeleid van de school is verankerd, vergroot dat vertrouwen. De in de plannen vastgelegde ontwikkelingsonderwerpen voor de komende jaren maken duidelijk dat De Opdracht het excellentieprofiel verder wil borgen en uitbouwen.

Conclusie van de jury

Tijdens het schoolbezoek heeft de jury het vooraf door bestudering van de documentatie en in het dialooggesprek gevormde beeld van het opgevoerde excellentieprofiel, in de schoolpraktijk kunnen beoordelen. In een prachtig en bijzonder goed geoutilleerd schoolgebouw zetten schoolleiding en team van De Opdracht zich ten volle in om het uitgangspunt 'omgaan met verschillen' waar te maken voor de circa 300 leerlingen. Op zowel het cognitieve, sociale als creatieve domein streeft de school naar een gedifferentieerd aanbod waarbij rekening gehouden wordt met de verschillen tussen de leerlingen. Het daarbij gehanteerde uitgangspunt 'wat heeft dit kind nodig' wordt naar het oordeel van de jury waargemaakt. Het aanbod op alle drie gebieden kent een gedifferentieerd en gevarieerd karakter, waarbij rekening gehouden wordt met interesse en niveau van de leerlingen. De schoolorganisatie, het schoolgebouw, maar nog belangrijker de grote en flexibele inzet van schoolleiding, team, leerkrachtspecialisten en externe zzp'ers, dragen bij aan het behalen van de gestelde doelen. Dit alles vindt plaats in een schoolklimaat dat gekenmerkt wordt door een veilige en prettige onderlinge sfeer tussen schoolleiding, team, leerlingen en ouders. Tijdens het schoolbezoek heeft de jury met al deze geledingen kunnen spreken, aan de hand van de leerlingenraad een informatieve route door het gebouw afgelegd en tevens aanvullende documentatie kunnen inzien.

Alles overziende is de jury van oordeel dat cbs De Opdracht op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School Primair onderwijs toekomt.

4. Bijlage

Procedure traject Excellente Scholen

Al meer dan 340 scholen hebben in de afgelopen jaren deelgenomen aan het traject Excellente Scholen. Zij meldden zich aan bij de jury Excellente Scholen, omdat zij het predicaat zien als een vorm van erkenning en waardering voor hun prestaties, en ook als een uitdaging om hun onderwijs voortdurend tegen het licht te houden en verder te ontwikkelen.

Het traject Excellente Scholen kent de volgende fasen:

- aanmeldingsperiode
- onderzoek naar onderwijskwaliteit door de inspectie
- dialoog
- jurybezoek
- rapportage en beoordeling
- uitreiking predicaat

Onderzoek naar het excellentieprofiel door de jury

Het excellentieprofiel – datgene waar de school in uitblinkt – heeft sinds 2015 een centrale plaats gekregen in de beoordeling van excellentie. De jury kijkt hier in de beoordeling primair naar. Naast onderwijs van goede kwaliteit, die beoordeeld wordt door de inspectie, is een aantoonbaar excellentieprofiel voorwaardelijk voor deelname aan het traject Excellente Scholen.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de volgende onderdelen:

- excellentieprofiel van de school
- aanpak
- resultaten
- evaluatie en borging
- ontwikkeling
- externe gerichtheid
- duurzaamheid

Zelfevaluatie onderwijskwaliteit school

Het aanmeldformulier bestaat uit twee delen, namelijk een deel waarin de school het excellentieprofiel beschrijft, en een zelfevaluatie van de onderwijskwaliteit van de school. De zelfevaluatie is gebaseerd op het concept waarderingskader 2017.

We definiëren onderwijskwaliteit als het geheel van de prestaties van de school, met uitzondering van financieel beheer. Het laatste gebied wordt als voorwaardelijk gezien voor (het voortbestaan van) de kwaliteit. Financieel beheer is daarom niet opgenomen in deze zelfevaluatie.

Het waarderingskader beschrijft per kwaliteitsgebied een aantal standaarden. Elke standaard is van een uitwerking voorzien. Hierin wordt onderscheid gemaakt in wettelijke standaarden en kwaliteitseisen. De school heeft zichzelf beoordeeld op de standaarden en deze beoordeling van een toelichting voorzien. Zie voor meer informatie over de waarderingskaders:

<http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/vernieuwing-in-het-toezicht>.

Let op: de zelfevaluatie is - net zoals de beschrijving van het excellentieprofiel - integraal overgenomen, dit zijn de woorden van de school.

1. Onderwijsresultaten

1.1 Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen resultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Uitwerking

De cognitieve eindresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Dit betekent dat de eindresultaten op de kernvakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde voldoen aan de gestelde norm.

De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in beeld en heeft op basis hiervan verwachtingen over de cognitieve eindresultaten die de leerlingen kunnen bereiken. De school stelt ambitieuze doelen voor de cognitieve eindresultaten die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Ze laat zien dat deze doelen gerealiseerd worden. Daarbij kan de school de leergroei betrekken.

NB De inspectie beschikt al over deze gegevens, deze hoeven niet aangeleverd te worden.

Eventueel licht de school deze resultaten nader toe

Context van de school

De (bijzondere) omstandigheden waaronder een school haar werk doet, kunnen invloed hebben op de keuzes die een school heeft gemaakt en op de resultaten die een school met de leerlingen behaalt. We denken bijvoorbeeld aan de samenstelling en de omvang van de leerlingenpopulatie van een school.

Indien er dergelijke bijzondere omstandigheden op de school aanwezig zijn, die van invloed zijn op de resultaten die de school met de leerlingen behaalt, wordt dat hier aangegeven

Nee

Op deze wijze houdt de school rekening met deze omstandigheden

1.2 Sociale en Maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Uitwerking

De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijke competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in beeld en heeft op basis hiervan reële verwachtingen over het niveau dat de leerlingen kunnen bereiken. Deze verwachtingen toetst zij aan de groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode doormaken. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat erin zit.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel zicht op sociale en maatschappelijke competenties

“De verwijzingen richting het voortgezet onderwijs sluiten meestal aan bij de ouderpopulatie en hun opleidingsniveau. Het opleidingsniveau van de ouders is als volgt:

14% lbo

46% mbo

40% hbo/universitair geschoold.

Het opleidingsniveau van de ouders is ons bekend (via aanmeldformulieren).

De verwijzingscijfers van het afgelopen schooljaar waren als volgt:

22% vmbo

20% mavo

68% havo.”

1.3 Vervolgsucces

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school.

Uitwerking

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. De school analyseert of de eindresultaten en de eerder afgegeven schooladviezen hiermee in overeenstemming zijn. De eerder afgegeven schooladviezen passen bij het vervolgsucces van de leerlingen.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel zicht op vervolgsucces

“De jaarlijkse gegevens van het voortgezet onderwijs laten zien dat de verwijzingen en verwachtingen van de leerlingen grotendeels met elkaar overeenkomen. Wij analyseren jaarlijks de terugkoppeling die wij krijgen van het voortgezet onderwijs en bespreken dit met de collega’s van het voortgezet onderwijs.”

2. Onderwijsproces

2.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

Uitwerking

De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat en dat aansluit bij het (beoogde) niveau van alle leerlingen.

Het onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving. Daarom is het onderwijs gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daartussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen.

De leraren hanteren leermiddelen en een leeromgeving in de groep die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. De leraren richten de lokalen/de leeromgeving aantrekkelijk en uitdagend in, waarbij zij rekening houden met de ontwikkelingsfase van de leerlingen.

Om een goede aansluiting te verzorgen op de maatschappelijke verwachtingen en het vervolgonderwijs, dient het onderwijsaanbod eigentijds te zijn.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel aanbod

“Om grip te krijgen op dit brede onderwerp gaan we uit van zes niveaus.

1. Identiteitsvorming aan de hand van levensbeschouwing

Belangstelling voor religies is in de multireligieuze samenleving noodzakelijk en verrijkend. Het zich bewust zijn van de eigen christelijke identiteit is, juist in een multireligieuze samenleving, van groot belang. Het vertellen van Bijbelverhalen zal volgens ons hierin van blijvende waarde zijn. Het is leerzaam en vernieuwend en legt zo de basis van respect voor een ander geloof.

2. De school als samenleving

Al sinds jaar en dag gaan we uit van de ‘democratische klas’. In de leerlingenraad zitten vanuit de groepen 5 t/m 8 twee leerlingen per groep. De raad vergadert een keer per maand, onder leiding van de directeur van de school. In de leerlingenraad kunnen leerlingen allerlei zaken inbrengen die te maken hebben met de school.

3. De school als pedagogisch normatief instituut

Veel van deze zaken (bijvoorbeeld over discriminatie) worden besproken in de lessen genoemd bij punt 1 en 2.

Ondanks dat we vooral bezig zijn met het voorkómen van ongewenst gedrag of uitingen, zijn we ook zo reëel dat we beseffen dat er (helaas) soms grenzen worden overschreden. Duidelijke grenzen zijn vastgelegd in ons Veiligheidsbeleidplan.

4. De school middenin de samenleving

We beseffen dat we als school een belangrijke functie vervullen in ons dorp. We treden daarom regelmatig met een aantal vaste activiteiten naar buiten. Ook onderhouden we contact met onze collega-scholen. Ieder jaar doen onze leerlingen uit groep 4 t/m 6 mee met de 'Himmeldei', een project georganiseerd door de gemeente, waarbij we de kinderen bewust maken van het afval in onze omgeving en onze verantwoordelijkheden met betrekking tot onze bijdrage voor een 'schoner milieu'.

Naast deze dorpsactiviteiten vinden er ook op gemeentelijk niveau veel activiteiten plaats waar we aan deelnemen.

Tijdens de projectweken gaan we bewust met de leerlingen op excursie.

5. Kennis van en discussie over politieke en maatschappelijke praktijken in de samenleving

We hebben als school gekozen voor (extra) activiteiten die 'dicht bij ons liggen'. We willen de kinderen bewust maken van de geschiedenis in de eigen omgeving. Zo leren de leerlingen respect en waardering op te brengen voor wat te vinden is in hun directe leefwereld. Jaarlijks houdt groep 8 een 'culturele wandeling' door het dorp. Volgens een eigen ontwikkelde speurtocht worden cultuurhistorische zaken uit ons dorp besproken. In groep 7 en 8 richten ze zich in het bijzonder op de verzetshelden van Ureterp (een aantal straten is naar deze personen genoemd) en bezoeken jaarlijks het Fries Verzetsmuseum in Leeuwarden. We hebben als school het oorlogsmonument aan de Weibuorren geadopteerd en leggen samen met de andere scholen jaarlijks een krans bij het monument.

6. Europees en wereldburgerschap

Onze school heeft nauw contact met de Stichting Oost Europa Comité Ureterp. Via deze organisatie hebben we contact met een school in Roemenië.

Cyclisch wordt middels jaarlijkse projectweken met alle kinderen gewerkt aan een Europees of wereldkundig onderwerp. Onderwerpen die naar voren komen zijn:

- Europa;
- wonen in andere landen of culturen;
- kunst & cultuur."

2.2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Uitwerking

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde gebeurt dit met genormeerde toetsen. Leraren vergelijken deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze signalering en analyses maken het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Bovendien gaat zij na wat bijvoorbeeld nodig is om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

De school volgt de vordering van alle leerlingen systematisch op alle ontwikkelingsgebieden. Voor de cognitieve vakken bij het jonge kind en de niet-cognitieve vakken gebeurt dit ten minste met een gestandaardiseerd observatie-instrument dat het mogelijk maakt om vroegtijdig te signaleren op de verschillende ontwikkelingsgebieden. De school gebruikt deze gegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passend onderwijs bieden (zowel aan leerlingen met achterstanden als aan leerlingen die specifieke talenten hebben), en het evalueren en bijstellen van doelen en onderwijsaanbod.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel zicht op ontwikkeling

“In het kort: we hanteren het leerlingvolgsysteem van Cito (groep 1 t/m 8). In groep 1 maken de herfstkinderen de toets. In groep 2 doen alle kinderen alleen de toets van februari en de ‘zorg’-leerlingen maken de toets nog een keer in juni. Deze resultaten worden tezamen met de uitslagen van de methodetoetsen geëvalueerd en besproken tijdens de groepsplanbesprekingen. We gebruiken het observatiemodel van Memelink in de groepen 1 en 2. We gebruiken ZIEN voor het registreren van de sociaal-emotionele ontwikkeling. We maken gebruik van de IEP Eindtoets. Alles wordt bijgehouden in het leerlingadministratieprogramma van ParnasSys.”

2.3 Didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Uitwerking

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. Het pedagogisch leerklimaat maakt het leren mogelijk: leerlingen zijn actief en betrokken. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert de leraar het onderwijsaanbod zo dat de leerling het zich eigen kan maken.

De leraren stemmen de instructies en spelbegeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen.

De leraren hebben hoge verwachtingen van hun leerlingen en concretiseren dat door doelen voor hun leerlingen te stellen. De leraren stimuleren een brede ontwikkeling bij hun leerlingen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Leraren weten de geplande onderwijstijd effectief te benutten door een efficiënte lesuitvoering. De leraren gaan actief na of leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen en of zij daarmee hun doelen gehaald hebben. Zij geven de leerlingen feedback op hun leerproces en bespreken met hen wat nodig is om hun doelstelling te halen.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel didactisch handelen

“Doelen worden gesteld in de groepsplannen. Voor de leerlingen wordt dit zichtbaar gemaakt op de zogenoemde taakkaarten. De leerkrachten noteren dagelijks in hun logboek eventueel opvallende zaken per leerlijn. We werken heel bewust met het directe instructiemodel en zorgen via de leerlijnen voor een werkbare manier van differentiatie. We hanteren duidelijke schoolafspraken met betrekking tot zelfstandig werken en coöperatieve werkvormen.”

2.4 (Extra) Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.

Uitwerking

Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, stelt de school een passend onderwijsaanbod (leerstof en aanpak) samen, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerling. De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

Voor de leerlingen die extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, legt de school de doelen en begeleiding in een ontwikkelingsperspectief vast. De school heeft voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften interventies (zowel in aanbod als gedrag) gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings) perspectief van de leerling en daarmee op een ononderbroken ontwikkeling. De school evalueert regelmatig (met ouders) of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel (extra) ondersteuning

“Grotendeels wordt dit dus opgevangen in de structuur van het werken met leerlijnen. Daar waar individuele handelingsplannen of afbuigende leerlijnen nodig zijn, worden deze ingezet. De intern begeleider en een onderwijsassistent zijn extra inzetbaar om daar waar nodig individuele leerlingen extra te ondersteunen. Ouders worden nauw betrokken in gekozen trajecten. We werken tevens met de instelling 'klein (of individueel) waar het moet, groot (of groepsgewijs) waar het kan'. Hier geldt vooral ook dat de inzet van kwalitatief goed en gespecialiseerd personeel uitgangspunt is.

Dus:

- kijken we heel bewust wie werkt met de plusgroep;
- is scholing verplicht bij alle specialismen (intern begeleider, coördinatoren);
- zijn er vaste geplande afspraken met orthopedagoog/ambulant begeleider (vanuit het expertisecentrum Passend Onderwijs Opsterland).”

2.5 Samenwerking

De school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.

Uitwerking

De school werkt samen met voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen in achterstandssituaties uit te wisselen en het onderwijs in een doorgaande leerlijn te realiseren. De school maakt afspraken over te bereiken resultaten in het kader van vroegschoolse educatie.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werkt de school samen met het samenwerkingsverband en, indien nodig, met partners in de zorg.

De school ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daarop af.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel samenwerking

“Onze onderbouwcoördinator participeert in het overlegorgaan vve (voor- en vroegschoolse educatie) en onderhoudt contacten met de voorschoolse voorzieningen. Onze school maakt deel uit van POO (Passend Onderwijs Opsterland). Openbaar en protestants-christelijk onderwijs in Opsterland hebben (voortbouwend op WSNS) hun eigen expertisecentrum ingericht. Met middelen vanuit het SWV Fryslân worden onder andere een eigen orthopedagoog en ambulante begeleider in dienst gehouden. Onze intern begeleider heeft vier keer per jaar overleg met ouders en orthopedagoge over kinderen met speciale onderwijsbehoeften.”

2.6 Toetsing en afsluiting

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Uitwerking

Alle leerlingen (behoudens wettelijke uitzonderingen) in leerjaar 8 maken een eindtoets.

Tijdens de schoolperiode maken ze toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften. Ouders worden geïnformeerd over de vorderingen van de leerlingen. Alle leerlingen krijgen een advies voor het vervolgonderwijs. De school hanteert hierbij een zorgvuldige procedure.

De keuze van toetsen en frequentie van afname past bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school evalueert de adviesprocedure regelmatig en stelt deze indien nodig bij.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel toetsing en afsluiting

“Dit schooljaar 2015-2016 maken wij voor het eerst gebruik van een eindtoets. Wij hebben gekozen voor de IEP Eindtoets en denken dat deze toets goed aansluit bij ons gedachtegoed. De adviezen richting het vervolgonderwijs worden mede bepaald door de zogenoemde plaatsingswijzer.”

3. Schoolklimaat

3.1 Veiligheid

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Uitwerking

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor de veiligheid van de school en haar omgeving gedurende de schooldag, voor alle leerlingen. Zij voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. Dit is zichtbaar doordat leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel respectvol en betrokken met elkaar omgaan. Er is geen sprake van stelselmatige strijdigheid met basiswaarden in de uitingen van leerlingen en leraren. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag.

De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen. De school heeft een functionaris die aanspreekpunt is als het gaat om pesten.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel veiligheid

“Bewust werken aan een plezierige sfeer op school betekent dat we bijzondere aandacht schenken aan sociale vaardigheden en de emotionele ontwikkeling. Het aanleren van deze zaken bij kinderen is iets wat je niet precies in een methode kunt vangen en geen vaste plek kunt geven in het lesrooster. Het is iets wat alle dagen en ieder moment een rol speelt. We hebben daarom gekozen voor het werken met Fides. Fides is niet een methode maar een werkwijze die op elk moment van de dag ingezet kan worden. We spreken met z’n allen dezelfde (Fides-)taal; leerlingen, leerkrachten én ouders. Fides werkt onder meer met zeven symbolen (onder andere de ballon, de sleutelbos). In een aparte ouderfolder staat Fides verder uitgewerkt en deze is voor iedereen beschikbaar. Ook heeft elke leerkracht een ouderboekje in de klas, dat ouders desgewenst kunnen lenen voor meer informatie over ‘Zo maak ik mij sterk’. Bijzonder aan onze school is dat er jaarlijks een naschoolse Fides-cursus wordt aangeboden. Wij zijn de eerst gecertificeerde Fides-school in Friesland. Ook het Fides-verhaal heeft veel navolging gekregen op andere scholen in onze regio dankzij ons voorbeeld. Verder hanteren wij een pestprotocol en is er een aanspreekpunt voor leerlingen en ouders op school.”

De school gebruikt wel of geen instrument om de veiligheid van leerlingen in beeld te brengen

Ja

Indien ja: naam van het instrument dat gebruikt wordt om de veiligheid van leerlingen in beeld te brengen

“Werken met Kwaliteit (WMK)”

De resultaten van de twee meest recente metingen en wanneer deze metingen hebben plaatsgevonden.

“Meting 1 Leerlingenvragenlijst

Datum: 15-5-2011

Resultaten

Score WMK 3,28

Meting 2 Soc. Vragenlijst

Datum:12-6-2013

Resultaten

Score WMK 3,24

Vanaf dit voorjaar volgen we de nieuwe richtlijnen vanuit de wet en WMK. De vragenlijst wordt voortaan jaarlijks afgenomen.”

3.2 Ondersteunend en stimulerend Schoolklimaat

De school kent een ondersteunend en stimulerend klimaat.

Uitwerking

Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat in school waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarbij alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de school. De binnen- en buitenruimten van de school dragen bij aan een positieve leeromgeving.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er heerst een sfeer binnen de school waarin leerlingen worden uitgedaagd hun talenten te ontplooiën. Leraren herkennen tijdig talent en zijn bereid en in staat om flexibele onderwijsprogramma's en individuele trajecten uit te voeren voor deze leerlingen.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel schoolklimaat

“Dit gedachtegoed sluit geheel aan bij het beschreven schoolprofiel en de daarbij behorende activiteiten. Het schoolgebouw en -terrein zijn zo ingericht dat dit ook het gewenste werken ondersteunt. Wanneer u op bezoek komt, zult u zien dat we beschikken over alle gewenste faciliteiten die nodig zijn om te doen wat we willen doen.”

4. Kwaliteitszorg en Ambitie

4.1 Doelen, evaluatie en verbetering

Het bestuur en zijn scholen hebben vanuit hun maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd, evalueren regelmatig en systematisch de realisatie van die doelen en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.

Uitwerking

De school heeft in haar schoolplan de eigen opdrachten voor het onderwijs omschreven. Ook heeft zij aangegeven hoe zij de kwaliteit bewaakt. Dit omvat de voortgang van de ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de ontwikkeling van leerlingen. Dit veronderstelt dat de school regelmatig evalueert wat de resultaten zijn van haar leerlingen én wat de kwaliteit is van het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren zoals de school dat heeft omschreven in het schoolplan. Op basis van de evaluaties neemt de school maatregelen ter verbetering van de kwaliteit.

De school heeft ambitieuze doelen voor zichzelf geformuleerd die passen bij haar maatschappelijke opdracht. Via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg evalueert zij alle doelstellingen uit haar schoolplan. Het omvat in ieder geval objectieve evaluaties over het schoolklimaat, het aanbod, het didactisch handelen en de afstemming. Hierbij betreft zij ook de tevredenheid en feedback van haar stakeholders. Op basis van deze evaluaties neemt zij planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Voldoende

Toelichting oordeel evaluatie en verbetering

“Op dit moment zijn we bezig met het opnieuw opstellen van een schoolplan (periode 2016-2020). We maken daarbij voor het eerst gebruik van het product ‘Mijn schoolplan’ van uitgeverij Van Gorcum. Dit sluit naadloos aan bij het kwaliteitsinstrument WMK. De verwachting is dat we dit eind mei 2016 kunnen afronden.”

Tevredenheidsonderzoeken die recent (2014-2016) zijn uitgevoerd op de school

Medewerkerstevredenheid	Nee
Oudertevredenheid	Ja
Leerlingtevredenheid	Nee

Jaar van afname, aantal respondenten en de gemiddelde scores (in cijfers) van de laatst afgenomen onderzoeken

	Jaar	Aantal respondenten	Gemiddelde van de school	Landelijke benchmark
Medewerkerstevredenheid				
Oudertevredenheid	2015	104	3,46	
Leerlingtevredenheid				

4.2 Structuur en Cultuur

Het bestuur en zijn scholen hebben een heldere organisatie- en beslissingsstructuur, kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer.

Uitwerking

De directie en het personeel handelen vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. De bekwaamheid van het personeel wordt onderhouden, rekening houdend met gestelde bekwaamheidseisen en beroepsprofielen en behaalde resultaten bij de leerlingen.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Leraren en andere betrokkenen bij de opleiding werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen. Externe belanghebbenden ervaren dit ook zo. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel structuur en cultuur

“Er is een duidelijke gesprekkencyclus vastgelegd (tussen team-directie, directie-bestuur). Er zijn veel mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling. Dit blijkt ook uit het deelnamepercentage met betrekking tot gezamenlijke en persoonlijke nascholing (dit schooljaar vier collega’s die een hbo+opleiding volgen). Alle verantwoordelijkheden met betrekking tot de diverse beleidsterreinen zijn verdeeld onder de leerkrachten. Deze verantwoordelijkheden vallen onder een coördinerende functie. Directie faciliteert daar waar nodig. Het team is onderverdeeld in drie clusters (onder-, midden- en bovenbouw). Elke cluster maakt afspraken over: de manier van werken, intervisie, coachen van elkaar, bij elkaar kijken in de groepen. Elke cluster wordt aangestuurd door respectievelijk een onder-, midden- en bovenbouwcoördinator. De coördinatoren vormen met de directeur en de intern begeleider het kernteam.”

4.3 Verantwoording en Dialoog

Het bestuur en zijn scholen leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.

Uitwerking

De school rapporteert regelmatig (in ieder geval in de schoolgids en het jaarverslag) over haar doelen en onderwijsprestaties en onderwijskundige ontwikkelingen. Zij rapporteert over de bevindingen voortkomend uit het stelsel van kwaliteitszorg en over de getroffen verbetermaatregelen.

De school overlegt periodiek met de medezeggenschapsraad en legt besluiten voor conform geldende wet- en regelgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, en bespreekt regelmatig haar ambities en de resultaten die ze behaalt. De school stimuleert deze partijen betrokkenheid en inzet te tonen bij het realiseren van haar ambities en doelen. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en neemt zij deze aantoonbaar serieus.

Oordeel school ten opzichte van het hierboven geschetste portret

Goed

Toelichting oordeel verantwoording en dialoog

“De rapportagemomenten tussen school/directie en bestuur/medezeggenschapsraad zijn na de invoering van de code goed bestuur vastgelegd in een bevoegdhedenmatrix met daaraan gekoppeld een vergaderschema. Het bestuur verantwoordt zich aan ouders/leden van de vereniging/mr middels jaarverslag, website, schoolgids/schoolkalender. De lijnen zijn heel kort en direct doordat wij een eenpitter zijn. Onze school werkt nauw samen met de overige eenpitters (zeven scholen) in de gemeente Opsterland. Samen vormen zij de VCSO (Vereniging Christelijke Scholen Opsterland). De VCSO heeft haar eigen bestuur en er is sinds 1 augustus 2014 een bestuursdirecteur aangesteld. De bestuursdirecteur (externe belangstellende) stelt jaarlijks een managementrapportage op over de afzonderlijke scholen en bespreekt deze met het dagelijks bestuur en de directie. De bewaking van de kwaliteit en het inzetten van WMK van alle zeven afzonderlijke scholen worden tevens besproken in de maandelijkse directievergaderingen.

Onze school participeert tevens in de POO (Passend Onderwijs Opsterland). De POO werkt met een expertisegroep en bekijkt jaarlijks de stand van zaken met betrekking tot de kwaliteit op het gebied van de leerlingenzorg. Het SOP (schoolondersteuningsprofiel) van onze school wordt door de POO beoordeeld.”

Inspectie van het Onderwijs

Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
t-algemeen 088 6696000
T-LOKET 088 6696060

E-mail: excellentescholen@onderwijsinspectie.nl
www.excellentescholen.nl

